SB-029 Mentörlük Çalışmalarının Üstün Yetenekli Bireyler Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Fatih Tokmak
Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Üstün Zekalılar Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir

Bu çalışmada eğitimde köklü bir geçmişe sahip bir eğitim metodu olan mentörlük, literatürde var olan kaynaklara dayanılarak incelenmiştir. Günümüzde mentörlük iş dünyasından okullara kadar birçok alanda uygulanmaktadır fakat Türkiye'de eğitimde ve diğer alanlarda bilimsel bir temele dayanan mentörlük uygulamalarının azlığı çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu azlığın en önemli sebeplerinden biri mentörlük üzerine yapılan araştırmaların ve yayınlan bilimsel çalışmaların çoğunluğunun iş dünyasındaki uygulamalar üzerine olmasıdır.
Bu makalede / posterde mentörlüğün tanımı, tarihçesi, dünyadaki eğitimle ilgili uygulama örnekleri verilmiş ardından üstün yetenekli bireylerle yapılan mentörlük çalışmalarının etkileri incelenmiştir. Çalışma kapsamında Eric, Ebscohost, Gifted Child Quarterly, Gifted Child Today, Roeper Review veritabanlarından mentor, mentoring, mentorship, gifted mentoring, mentorship and gifted anahtar kelimeleriyle yapılan tarama sonucu 1978 ile 2013 yılları arasında yayınlanmış hakemli dergilerdeki makaleler ve kitap bölümleri incelenmiştir. Elde edilen veriler ışığında Türkiye'de genel olarak eğitimsel mentörlük uygulamalarının nasıl yapılabileceğine dair fikir verilirken, özel olarak da üstün yetenekli bireyler adına hazırlanacak mentörlük programları için bir perspektif sunulmaya çalışılmıştır. Sonuçta okullardaki resmi rehberlik uygulamalarına mentörlüğün dahil edilmesi önerilmiştir. Özelde ise üstün yetenekli bireyler için tasarlanacak mentörlük programlarının bu öğrencilerdeki üstün potansiyeli ortaya koymada çok yararlı olacağı sonucuna varılmıştır.

SB-030 Üstün Yetenekli Ortaokul Öğrencilerinin Okul Motivasyonları ile Okula Yönelik Metaforik Algılarının Karşılaştırmalı Analizi

Fazilet Yavuz Birben[1], Hatun Sevgi Yalın[2], Yavuz Erişen[1]
[1]Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, İstanbul
[2]Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İstanbul

Üstün yetenekli çocuklar, ülkelerin yer üstü madenleri olarak görülmektedir. Bu değerler doğru zamanda doğru ortamlara sahip olmadığında, diğer bir ifadeyle ihtiyaçları, sorunları ve beklentileri tespit edilerek gerekli tedbirler alınmadığında yeteneklerinin körelmesi kaçınılmazdır. Üstün yetenekli çocukların eğitiminde okulun ifade ettiği anlama dair bilgi edinmek onları geleceğe hazırlamada planlanan eğitimlerin daha nitelikli olması açısından önem ifade etmektedir. Bu çalışmada, üstün yetenekli çocukların okul motivasyon puanları ile onların perspektifinden okulla ilgili metaforik algılarını incelemek amaçlanmıştır. Karma desen yönteminin benimsendiği bu araştırmada, ortaöğretim kademesinde eğitim gören, Bağcılar Enderun Yetenekli Çocuklar Merkezi'nde zenginleştirme destek eğitimine devam eden, üstün yetenekli olarak tanılanmış toplam 96 öğrenciye Okul Motivasyon Ölçeği uygulanmış, ardından eğitim gördükleri okulla ilgili algılarını metaforik olarak ifade etmeleri istenmiştir. Okul Motivasyonu Ölçeği'nden alınan puanların tanımlayıcı istatistikleri yapılmış, ortalamadan +/-1 standart sapma gösteren öğrencilerin puanları ile metaforları karşılaştırılmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiği için, bu yöntemle % 68'in dışında kalan öğrencilerin okul motivasyon puanları ile metaforlarının analizi gerçekleştirilmiştir. +1 standart sapma üzerinde yer alan 23 öğrencinin, -1 standart sapma altında kalan kısımda ise 20 öğrencinin metaforları üç ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar; okulla ilgili olumlu içerik taşıyan metaforlar, olumsuz içerik taşıyan metaforlar ve olumlu ya da olumsuz olarak tanımlanamayacak olan nötr içerikli metaforlar şeklindedir. Araştırmanın nitel analizlerinin iç güvenilirliğini sağlamak amacıyla, kullanılan metaforların oluşturduğu kategoriyi temsil edip etmediğini teyit etmek için uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşüne başvurulan uzmanların inceleme sonucunda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre % 90 düzeyinde uzlaşma (güvenirlik) sağlandığı görülmektedir. Araştırma sonuçları; okul motivasyonu puanı +1 standart sapma üstünde yer alan 23 öğrenciden 18'inin (% 78,3) okulla ilgili metaforlarının da olumlu içerikli olduğu, 4'ünün (% 17,4) nötr metafor kullandığı, 1'inin (% 4,3) metaforunun olumsuz olduğu görülmektedir. Okul motivasyon puanı -1 standart sapma altında kalan 20 öğrenciden 13'ünün (% 65) okulla ilgili metaforunun da olumsuz olduğu, 5'inin (% 25) metaforunun nötr olduğu, 2'sinin (% 10) olumlu metafor kullandığı bulgusu elde edilmiştir. Bu bulgular yorumlandığında, öngörüleceği üzere, okul motivasyonu yüksek olan öğrencilerin okula dair metaforlarının da büyük oranda olumlu olduğu, motivasyon azaldıkça metaforların da negatif içerikli olduğu ifade edilebilir. Ayrıca, motivasyonu düşük ve paralelinde metaforu da olumsuz olan öğrencilerin üstün yetenekli çocuklar olduğu göz önüne alınarak sorunun çözümüne yönelik öneriler sunulmuştur.

09:00 – 10:20 **OTURUM 6**
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Yaşar Özbay

SALON C

SB - 029

Mentörlük Çalışmalarının Üstün Yetenekli Bireyler Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Fatih Tokmak
Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Üstün Zekalılar Eğitimi ABD, Eskişehir

SB - 030

Üstün Yetenekli Ortaokul Öğrencilerinin Okul Motivasyonları ile Okula Yönelik Metaforik Algılarının Karşılaştırmalı Analizi

Fazilet Yavuz Birben[1], Hatun Sevgi Yalın[2], Yavuz Erişen[1]
[1]Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, İstanbul

SB - 031

PDR Lisans Programlarının Üstün Yeteneklilere Dönük Psikolojik Danışma Becerilerinin Kazandırılması Açısından Değerlendirilmesi

Hikmet Yazıcı, Fatma Altun
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programı, Trabzon

SB - 032

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Gelecek Beklentisi

Üzeyir Ogurlu
Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Kocaeli

10:20 - 10:40 **Kahve Arası**

SALON

10:40 - 12:00 **OTURUM 6 (DEVAM)**
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Nihal Kuyumcu

SB - 033

Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Matematik Hazır Bulunuşluk Testinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması

Ali İhsan Boran[1], İsmail Şan[2]
[1]Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, Malatya
[2]İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya

T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
1453
1998
IV. ULUSAL
ÜSTÜN ZEKALI VE YETENEKLİLERİN
EĞİTİMİ KONGRESİ
"Üstünler ve Gelecek"
22 - 25 EYLÜL 2014 / İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KONGRE MERKEZİ
TC
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
www.ustunlerkongresi2014.org
PROGRAM VE BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

DÜZENLEME KURULU

KONGRE BAŞKANI

Yrd. Doç. Dr. Serap EMİR

KONGRE EŞ BAŞKANLARI

Yrd. Doç. Dr. Nihat Gürel KAHVECİ
Yrd. Doç. Dr. Ayça KÖKSAL KONİK

KONGRE ORGANİZASYON KOMİTESİ

Yrd. Doç. Dr. Serap EMİR
Yrd. Doç. Dr. Nihat Gürel KAHVECİ
Yrd. Doç. Dr. Ayça KÖKSAL KONİK
Yrd. Doç. Dr. Marilena Z. LEANA TAŞCILAR
Yrd. Doç. Dr. Melodi ÖZYAPRAK
Yrd. Doç. Dr. Savaş AKGÜL
Yrd. Doç. Dr. Coşkun KÜÇÜKTEPE
Öğrt. Gör. Dr. Özlem ATALAY
Arş. Gör. Uzm. Esra KANLI
Arş. Gör. Dr. Sezen CAMCI ERDOĞAN
Arş. Gör. Uzm. Şule GÜÇYETER
Arş. Gör. Dr. Yasemin DERİNGÖL
Arş. Gör. Dr. Yavuz YAMAN

KURULLAR

BİLİM KURULU*

Prof. Dr. Ayşe Esra ASLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşegül ATAMAN (Lefke Avrupa Üniversitesi)
Prof. Dr. Pınar BAYHAN (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Necate BAYKOÇ DÖNMEZ (Hacettepe Üniversitesi'nden Emekli)
Prof. Dr. Hülya ÇALIŞKAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ümit DAVASLIGİL (Maltepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin DİLİDÜZGÜN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Oya GÜNGÖRMÜŞ ÖZKARDEŞ (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan KULAKSIZOĞLU (Fatih Üniversitesi)
Prof. Dr. Nilgün METİN (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY (Hasan Kalyoncu Üniversitesi)
Prof. Dr. Uğur SAK (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuray SENEMOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Doç. Dr. A. Esra İŞMEN GAZİOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülşah BATDAL KARADUMAN (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Serap EMİR (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Nihat Gürel KAHVECİ (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ayça KÖKSAL KONİK (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Marilena Z. LEANA TAŞCILAR (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Üzeyir OĞURLU (Kocaeli Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Melodi ÖZYAPRAK (İstanbul Üniversitesi)

*Kurullar listesi soyadına göre alfabetik sıra ile sıralanmıştır.

IV. ULUSAL
ÜSTÜN ZEKALI VE YETENEKLİLERİN EĞİTİMİ KONGRESİ

"Üstünler ve Gelecek"

22-25 EYLÜL 2014

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KONGRE MERKEZİ

SAYIN YAVUZ ERİŞEN

İstanbul Üniversitesi tarafından 22 - 25 Eylül 2014 tarihlerinde düzenlenmiş olan

"IV. Ulusal Üstün Zekalı ve Yeteneklilerin Eğitimi Kongresi'ne" bildiri sunarak katılmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Serap EMİR
Üstün Zekalılar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı
ve Kongre Başkanı